

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0409U004292

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-07-2009

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коца Руслана Олександрівна

2. Kotsa Ruslana Olexandrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.02.01

Назва наукової спеціальності: Українська мова

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 07-07-2009

Спеціальність за освітою: 8.01.01.03

Місце роботи здобувача: Інститут української мови НАН України

Код за ЄДРПОУ: 21569266

Місцезнаходження: 01001, Україна, вул.Грушевського, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.173.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут української мови НАН України

Код за ЄДРПОУ: 21569266

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 4, м. Київ, Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут української мови НАН України

Код за ЄДРПОУ: 21569266

Місцезнаходження: 01001, Україна, вул.Грушевського, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.45

Тема дисертації:

1. Історія прикметникової префіксації і конфіксації в українській мові
2. History of adjective prefixation and confixation in Ukrainian language

Реферат:

1. У дисертації вперше в українській лінгвістиці на значному фактичному матеріалі подано цілісний і системний аналіз префіксальної та конфіксальної підсистем українського прикметника протягом усього історичного розвитку української мови. Виявлені в пам'ятках XI – XX ст. деривати покласифіковано за словотворчими формантами, у межах кожного з яких виділено окремі лексико-словотвірні типи, з'ясовано типологію словотвірних зв'язків формантів з твірними основами, встановлено їхню семантико-функціональну спрямованість у різні хронологічні періоди, описано основні словотвірні моделі похідних префіксальних і конфіксальних прикметників. Простежено час виникнення, етапи розвитку, структурні та семантичні особливості кожного лексико-словотвірного типу, встановлено його продуктивність / непродуктивність, простежено подальшу долю похідних у сучасній українській літературній мові, частково – в територіальних діалектах. Об'єктом дослідження є префіксальна і конфіксальна словотвірні підсистеми прикметника української мови. Предметом дослідження стали префіксальні та префіксально-суфіксальні прикметники української мови, виявлені у пам'ятках протягом усєї засвідченої історії формування мови, а

також у сучасній українській мові. У роботі як основний використано порівняльно-історичний метод з елементами зіставного та структурно-типологічного. На основі порівняльно-історичного аналізу визначено набір семантичних функцій кожного префікса і конфікса. Застосовано також описовий метод, причому вихідною одиницею опису обрано лексико-словотвірний тип, що зумовлює і вибір саме класифікаційного підходу до мовного матеріалу як базового прийому дослідження. Результати дослідження можуть бути використані для створення синтетичних праць з історії української деривації, для розв'язання проблем з дериватології, для розроблення спецкурсів із теоретичної та історичної дериватології, граматики, діалектології. Матеріали дисертації можуть бути також використані для укладання етимологічних та історичних словників української мови.

2. Present thesis is a complex (i.e. semantic, formative, structural, functional, diachronic and synchronic) survey of the prefix and confix word-formation of adjectives in the history of Ukrainian language. Derivatives found in the memos of 11-20th centuries are classified by the word-formative formants with particular lexical and formative types (LFT) being distinguished within the limits of each formant. Typology of word-formative conjunctions of formants with formative bases is clarified, their semantic and functional purposefulness in different chronologic periods is demonstrated, the basic word-formative models of derivative prefix and confix adjectives are described. As a result of substantial analysis, the time of genesis, development stages, structural and semantic peculiarities of each LFT have been traced, its productivity/non-productivity has been found, the further fate of derivatives in the modern Ukrainian literature language and territorial dialects has been traced as compared with similar formations in other Slav languages.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Німчук Василь Васильович

2. Nimchuk Vasyl Vasyljovych

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білоусенко Петро Іванович

2. Білоусенко Петро Іванович

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костич Лілія Миколаївна

2. Костич Лілія Миколаївна

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Німчук Василь Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Німчук Василь Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.